

Utfärdad i Helsingfors den 16 februari 2012

Jord- och skogsbruksministeriets förordning

om ändring av jord- och skogsbruksministeriets förordning om ett program för kontroll av salmonella hos höns

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut

upphävs i jord- och skogsbruksministeriets förordning om ett program för kontroll av salmonella hos höns (1172/2009) 12 och 17 § samt punkt 7 i bilaga 1 till förordningen,

ändras den svenska språkdräkten i 9 § 3 mom., 10, 11, 13 och 14 §, den svenska språkdräkten i 15 §, 16, 18 och 19 §, den svenska språkdräkten i 20 §, 23 och 24 §, den svenska språkdräkten i 25 § 1 mom., den svenska språkdräkten i 27 § 1 mom., 28 § och den svenska språkdräkten i 32 § samt det inledande stycket i bilaga 1, samt

fogas till förordningen nya 14 a och 22 a § som följer:

3 kap.

Grundläggande provtagning

9 §

Grundläggande provtagning i uppfödningstall för avelshöns

Kommunalveterinären ska göra ett kontrollbesök i uppfödningstallet för avelshöns en gång om året varvid de prover som avses i 2 mom. tas som officiell provtagning från varje flock i lämplig ålder.

10 §

Grundläggande provtagning i värpstall för avelshöns

I värpstall för avelshöns ska prover tas av varje flock med två veckors intervall. Provtagningen består av ett par sockprov i enlighet med punkt 2 i bilaga 1 och av ett strykningsdammprov i enlighet med punkt 5 i bilaga 1. Om fåglarna hålls i bur ska det i stället för sockprov tas två träckprov à 150 gram i enlighet med punkt 3 i bilaga 1. Om fåglarna ska slaktas, ska den sista provtagningen i värpstallet förläggas så att besiktningsveterinären för ett slakteri eller ett litet slakteri får kännedom om undersökningsresultaten innan fåglarna levereras för slakt.

Kommunalveterinären ska göra kontrollbesök i värpstallet på så sätt att officiell provtagning utförs två gånger på alla flockar under värpningsskedet. Proverna ska tas på motsvarande sätt som de prover som avses i 1 mom.

11 §

Grundläggande provtagning i kläckerier

I kläckeriet ska tas prover av produktionsmiljön i enlighet med en skriftlig kontrollplan som godkänts av kommunalveterinären. Proverna ska tas enligt punkt 8 i bilaga 1.

Kommunalveterinären ska göra ett kontrollbesök i kläckeriet minst en gång om året varvid de prover som avses i 1 mom. tas som officiell provtagning.

13 §

Grundläggande provtagning i uppfödningstall för produktion

Prover ska tas av dagsgamla kycklingar genast då flocken anlänt till ett uppfödningstall för produktion. Provtagningen utförs i övrigt på det sätt som anges i punkt 1 i bilaga 1, men den består av fem prover som ska sammanslås till ett samlingsprov.

I uppfödningstallet ska prover tas av varje flock två veckor innan fåglarna flyttas till ett värpstall eller innan värpstadiet börjar. Provtagningen består av två par sockprov på det sätt som anges i punkt 2 i bilaga 1. Om fåglarna hålls i bur ska det tas två träckprov à 150 gram i enlighet med punkt 3 i bilaga 1. Flocken får inte flyttas till värpstallet eller ägg sändas innan undersökningsresultaten är färdiga eller om resultaten är positiva.

Kommunalveterinären ska göra ett kontrollbesök i uppfödningstallet en gång om året varvid de prover som avses i 2 mom. tas som officiell provtagning av varje flock i lämplig ålder.

14 §

Grundläggande provtagning i värpstall för produktion

I värpstall från vilka ägg levereras till förpackningsanläggningar eller direkt till detaljförsäljning ska prover tas med 15 veckors intervall av varje hönsflock under värpningstiden. I golvhönserier ska det tas två par sockprov på det sätt som anges i punkt 2 i bilaga 1. Om fåglarna hålls i bur ska det tas två träckprov à 150 gram i enlighet med punkt 3 i bilaga 1. Den första provtagningen ska utföras när hönsen är 22—26 veckor gamla. Om hönsen sänds till ett slakteri ska den sista provtagningen utföras under de sista fyra veckorna före slakten. Provtagningen ska förläggas så att slakteriets besiktningsveterinär får kännedom om undersökningsresultatet innan fåglarna levereras för slakt.

I ett värpstall från vilket ägg säljs eller överläts endast direkt till konsumenten ska proverna tas två gånger om året. Provtagningen består antingen av två par sockprov i enlighet med punkt 2 i bilaga 1 eller av träckprov i enlighet med punkt 4 i bilaga 1.

Kommunalveterinären ska göra ett kontrollbesök en gång per år i sådana värpstall som avses i 1 mom. och en gång på två år i sådana värpstall som avses i 2 mom. De prover som värpstallets ägare eller innehavare har ansvar för enligt bestämmelserna ska då tas som officiell provtagning av varje flock i lämplig ålder. Av det utrymme där flocken hålls ska utöver sock- eller träckprov dessutom alltid tas ett strykningdammprov i enlighet med punkt 5 i bilaga 1 eller ett dammprov i enlighet med punkt 6 i bilaga 1.

14 a §

Ökning av antalet prover vid officiell grundläggande provtagning

Vid kontrollbesök ska kommunalveterinären vid behov ta ytterligare prover utöver de prover som anges i 9—14 §, om flockens storlek, flockens fördelning i olika delar på djurhållningsplatsen eller brister i förfaranden för sjukdomsskydd på djurhållningsplatsen eller andra omständigheter förutsätter att provtagningens representativitet ökas.

4 kap.

Ytterligare provtagning då förekomst av salmonella har konstaterats eller misstänks

15 §

Ytterligare provtagning då salmonella konstaterats hos en flock på djurhållningsplatsen

Om salmonellabakterier har konstaterats hos en eller flera flockar på djurhållningsplatsen, ska kommunalveterinären så snart som möjligt ta prover av alla andra flockar på djurhållningsplatsen. Proverna behöver dock inte tas om en flock hör till samma epidemiologiska enhet och om samma åtgärder vidtas för den som för den salmonellapositiva flocken. Provtagningen ska utföras på samma sätt som en officiell grundläggande provtagning på djurhållningsplatsen.

16 §

Ytterligare provtagning på djurhållningsplatsen då salmonella har konstaterats i kläckeriet

Om salmonellabakterier har konstaterats vid undersökningen av ett prov som i enlighet med 11 § tagits av kläckeriets produktionsmiljö, ska kommunalveterinären vid behov ta prover i de värpstall för avelshönor från vilka kläckägg har levererats till kläckeriet, och i de uppfödningstall för avelshönor eller uppfödningstall för produktion till vilka dagsgamla kycklingar har levererats från kläckeriet. När man bedömer behovet av provtagning ska man beakta den plats i kläckeriet där salmonellasmittan har funnits och provtagningsfrekvensen i kläckeriet. Provtagningen ska utföras på samma sätt som en officiell grundläggande provtagning på djurhållningsplatsen.

18 §

Ytterligare provtagning i värpstall för produktion

Om förekomst av salmonellabakterier har konstaterats hos en hönsflock, ska kommunalveterinären ta prover av följande hönsflock som hålls i samma utrymmen när fåglarna i flocken är 22—26 veckor gamla. Provtagningen ska utföras på samma sätt som en officiell grundläggande provtagning i värpstallet.

Om ägg som levererats från ett värpstall misstänks utgöra källan till en matförgiftningsepidemi, ska kommunalveterinären ta prover av alla flockar på djurhållningsplatsen. Provtagningen ska utföras i enlighet med punkt 11 i bilaga 1.

19 §

Ytterligare provtagning i kläckerier

Om förekomst av salmonellabakterier har konstaterats vid undersökningen av prover som tagits i enlighet med 11 § av produktionsmiljön i ett kläckeri, ska kommunalveterinären i enlighet med punkt 8 i bilaga 1 ta prover från kläckeriets produktionsmiljö i syfte att kartlägga spridningen av smittan.

Om salmonellasmitta har konstaterats i ett värpstall för avelshönor från vilket kläckägg levereras till kläckeriet, ska kommunalveterinären i enlighet med punkt 8 i bilaga 1 ta prover från kläckeriets produktionsmiljö i syfte att kartlägga förekomsten av smittan. Likaså ska kommunalveterinären ta prover om salmonellasmitta har konstaterats i ett uppfödningstall för avelshönor eller ett uppfödningstall för produktion till vilket dagsgamla kycklingar har levererats från kläckeriet, om man inte på annat sätt med säkerhet kan utesluta kläckeriet som eventuell smittokälla.

20 §

Ytterligare provtagning vid misstanke om salmonellakontaminerat foder

Om foder som har levererats till djurhållningsplatsen av grundad anledning misstänks innehålla salmonella beroende på att salmonellabakterier har konstaterats i fodret någonstans i produktions- eller distributionsskedet, ska fodermiljöprover tas från djurhållningsplatsens foderförråd och foderutdelningsanordningar i enlighet med punkt 10 i bilaga 1. Livsmedelssäkerhetsverket ansvarar för att provtagning ordnas.

Dessutom ska kommunalveterinären från alla flockar på djurhållningsplatsen ta prover som motsvarar en officiell grundläggande provtagning. Om salmonella konstaterats i fodermiljöprover men inte i prover från flockarna, ska man ta nya prover från flockarna efter det att användningen av det kontaminerade fodret har avslutats.

22 a §

Ökning av antalet prover vid ytterligare provtagning

Kommunalveterinären ska ta ytterligare prover utöver de prover som anges i 15—22 §, om flockens storlek, flockens fördelning i olika delar på djurhållningsplatsen eller brister i förfaranden för sjukdomsskydd på djurhållningsplatsen eller andra omständigheter förutsätter att provtagningens representativitet ökas.

23 §

Begränsande föreskrifter

Om det vid laboratorieundersökningar har konstaterats förekomst av salmonellabakterier i prover som tagits i värpstall eller uppfödningstall för avelshönor eller i värpstall eller uppfödningstall för produktion från de utrymmen där fåglarna hållits eller från foderförråd och foderutdelningsanordningar, ska kommunalveterinären meddela beslut om begränsande föreskrifter för den djurhållningsplats som har konstaterats vara salmonellapositiv. Dessutom ska kommunalveterinären meddela beslut om begränsande föreskrifter redan före laboratorieundersökningarna av proverna från djurhållningsplatsen, om det finns grundad anledning att misstänka salmonellasmitta på djurhållningsplatsen.

Genom begränsande föreskrifter förbjuds mottagande av fåglar till djurhållningsplatsen, flyttning av fåglar mellan olika byggnader på djurhållningsplatsen, flyttning av fåglar från djurhållningsplatsen med undantag av överlåtelse för slakt till ett slakteri i Finland, i enlighet med jord- och skogsbruksministeriets förordning om köttbesiktning (1470/2011) eller förstöring eller hantering i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002, nedan biproduktsförordningen. Dessutom förbjuds överlåtelse av äggen för kläckning eller användning för andra ändamål än för äggprodukter som pastöriseras vid en anläggning i Finland som tillverkar äggprodukter eller för att förstöras eller hanteras i enlighet med biproduktsförordningen. I beslutet meddelas också föreskrifter om andra nödvändiga åtgärder för att utrota salmonella och förhindra spridningen.

Om ägg levereras från djurhållningsplatsen för att användas vid tillverkningen av äggprodukter som pastöriseras, ska leveransen ske direkt från djurhållningsplatsen till en anläggning som tillverkar äggprodukter. Äggen får dock levereras via en förpackningsanläggning, om den myndighet som övervakar anläggningen anser att dess åtgärder för att undvika korskontamination är tillräckliga. Dessutom ska djurhållningsplatsens ägare eller innehavare innan äggen sänds från djurhållningsplatsen märka dem med en sådan symbol som avses i artikel 10 i kommissionens förordning (EG) nr 557/2007 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1028/2006 om handelsnormer för ägg, om Salmonella Enteritidis- eller Salmonella Typhimurium-smitta har konstaterats på djurhållningsplatsen eller om äggen har konstaterats att vara en källa till en matförgiftningsepidemi. För övriga former av salmonellasmitta är det tillräckligt att äggens transportförpackningar och de yttersta äggen är märkta.

Om kommunalveterinären efter en kontroll konstaterar att de olika flockarna och delarna på djurhållningsplatsen kan anses som skilda epidemiologiska enheter, kan beslutet om begränsande föreskrifter utfärdas så att de gäller endast den flock och den del där salmonellasmitta konstaterats. En flock kan anses som en separat epidemiologisk enhet om man vid skötseln av olika flockar använder skilda skyddsskor och skyddskläder och om det inte mellan flockarna finns direkt förbindelse genom foderutdelningsanordningar, andra anordningar eller annan utrustning. Om salmonellasmittan är foderburen ska fodret till flockarna dessutom komma från skilda silor eller foderförråd. Kommunalveterinären ska dock ta prover av alla andra flockar på djurhållningsplatsen på det sätt som anges i 15 §. Om salmonella konstateras i flockarna ska de begränsande föreskrifterna utsträckas till att gälla även dem.

24 §

Återkallande av begränsande föreskrifter

Kommunalveterinären ska återkalla ett beslut om begränsande föreskrifter som meddelats med anledning av grundad misstanke, om salmonellabakterier inte har konstaterats vid provtagningen av flockarna på djurhållningsplatsen. Om salmonellabakterier endast har konstaterats i foder- eller fodermiljöprover, ska kommunalveterinären återkalla beslutet om begränsande föreskrifter när nya prover har tagits av flockarna i enlighet med 20 § 2 mom. I annat fall återkallar kommunalveterinären ett beslut om begränsande föreskrifter som meddelats med anledning av konstaterad förekomst av salmonellabakterier, om salmonellabakterier inte konstateras i samband med att Livsmedelssäkerhetsverket fastställer undersökningsresultatet i enlighet med 8 § eller om undersökningsresultatet med avseende på

salmonella och mikrobläkemedelsrester vid ny provtagning i enlighet med 22 § är negativt eller då följande åtgärder vidtagits:

- 1) de utrymmen där flocken som omfattas av begränsande föreskrifter hållits har tömts och utrymmena och utrustningen har rengjorts och desinficerats i enlighet med den plan som kommunalveterinären har godkänt,
- 2) fågelspillning, använt strö och överblivet foder i produktionsutrymmena har avlägsnats från de utrymmen där fåglarna hållits och har hanterats på ett sådant sätt att spridningen av salmonellasmittan kan förhindras; vid hanteringen eller förstöringen av spillning och använt strö ska även kraven i biproduktsförordningen iakttas,
- 3) ytrenhetsprover i enlighet med punkt 9 i bilaga 1 har tagits i utrymmena som officiell provtagning och resultaten av salmonellaundersökningen är negativa, samt
- 4) dessutom, i de fall då salmonella konstaterats i foder eller fodermiljöprover, foderförråd och foderutdelningsanordningar har rengjorts och desinficerats och myndigheterna har tagit nya fodermiljöprover i enlighet med punkt 10 i bilaga 1 och resultaten av salmonellaundersökningen är negativa.

I samband med återkallandet av föreskrifterna kontrollerar kommunalveterinären hur hygieniska djurhållningsplatsens produktionssätt är och hur väl sjukdomsskyddet fungerar samt ger vid behov råd gällande korrigerande åtgärder.

25 §

Åtgärder för att utrota sjukdomen i kläckerier

I ett kläckeri där salmonellabakterier har konstaterats ska man utföra en grundlig rengöring och desinficering i enlighet med den plan som kommunalveterinären har godkänt samt vidta andra nödvändiga åtgärder i syfte att utrota smittan. Efter rengöringen och desinficeringen ska ytrenhetsprov i enlighet med punkt 9 i bilaga 1 tas som officiell provtagning.

27 §

Salmonellaprovtagning av foder

Om förekomst av salmonellasmitta har konstaterats på en djurhållningsplats ska man ta prover av fjäderfäfodret för salmonellaundersökning i syfte att utreda smittokällan, om man inte med säkerhet kan utesluta fodret som eventuell smittokälla eller om det inte redan konstaterats att det är fodret som är smittokällan. Kommunalveterinären ska då underrätta Livsmedelssäkerhetsverket, som ansvarar för ordnandet av provtagningen, om salmonellasmittan. Foderproverna ska tas från silor, säckar eller andra lagringsställen för foder.

28 §

Djurhållningsplatsens förtecknings- och anmälningsskyldighet

På djurhållningsplatsen ska föras en förteckning i enlighet med jord- och skogsbruksministeriets förordning om identifiering av fjäderfä och vissa andra fåglar (867/2010). Av förteckningen ska det flockvis framgå vilket datum en flock har anlänt, den avsändande djurhållningsplatsen, antalet fåglar som tagits emot, deras ålder eller kläckningsdag samt vilket datum flocken har sänts från djurhållningsplatsen och vilken djurhållningsplats som utgör destination eller döds- eller avlivningsdatum. Av ett kläckeris förteckning ska det flockvis framgå från vilken ursprunglig djurhållningsplats kläckäggen härrör, vilket datum kläckäggen har anlänt och kläckäggens antal samt vilken djurhållningsplats som utgör destination för de dagsgamla kycklingarna, vilket datum de dagsgamla kycklingarna har sänts och deras antal.

När en flock har anlänt till djurhållningsplatsen ska detta meddelas till kommunalveterinären inom två veckor. En plan med datumen för nya fåglars ankomst till djurhållningsplatsen får alternativt också lämnas till kommunalveterinären på förhand för nästa kalenderår. Dessutom ska djurhållningsplatsen på begäran lämna ett sammandrag av föregående års flockantal till Livsmedelssäkerhetsverket.

32 §

Anmälningsskyldighet för ägare eller innehavare till värpstall för produktion

Ägaren eller innehavaren till ett värpstall för produktion ska omedelbart underrätta de livsmedelslokaler dit ägg från djurhållningsplatsen sänts om att salmonellabakterier konstaterats på djurhållningsplatsen.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2012.

Vid provtagning på befintliga flockar när denna förordning träder i kraft kan under flockens återstående tid de provtagningsplatser och provtagningsmetoder användas som varit i bruk före ikraftträdandet.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 (32003R2160); EUT nr L 325, 12.12.2003, s. 1

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG (32003L0099); EUT nr L 325, 12.12.2003, s. 31

Kommissionens förordning (EU) nr 200/2010 (32010R0200); EUT nr L 61, 11.2.2010, s. 1

Kommissionens förordning (EU) nr 517/2011 (32011R0517); EUT nr L 138, 26.5.2011, s. 45

Helsingfors den 16 februari 2012

Jord- och skogsbruksminister

Jari Koskinen

Veterinärråd

Terhi Laaksonen

Bilaga 1

Provtagningsmetoder

I fråga om förpackning och sändning av proverna ska särskilt överenskommas med det laboratorium som utför undersökningen. Proverna ska helst sändas till laboratoriet under provtagningsdagen. Om detta inte är möjligt ska proverna förvaras avkylda innan de sänds iväg. Proverna får transporteras i omgivningens temperatur, förutsatt att de inte exponeras för hög temperatur (över 25 °C) och solljus. I laboratoriet ska proverna förvaras avkylda fram till undersökningen. Undersökningen av proverna i laboratoriet ska inledas senast inom 48 timmar efter mottagandet och inom fyra dagar efter provtagningen.